

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku S.T.

przy uczestnictwie M. N.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 grudnia 2012 r.,

zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 8 marca 2011 r.,

- 1. oddala zażalenie;**
- 2. przyznaje adwokatowi S. W. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych powiększoną o 23% podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie uczestnikowi postępowania z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

M. N. wniósł skargę o wznowienie postępowania o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 26 lipca 2007 r. Jako podstawy do wznowienia postępowania wskazał: prowadzenie postępowania i wydanie postanowień w sprawie już prawomocnie rozstrzygniętej, sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, ujawnienie nowych okoliczności faktycznych i dowodów oraz nieważność postępowania z powodu braku możliwości obrony swoich praw i niewłaściwej reprezentacji.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 8 marca 2011 r. odrzucił skargę. Podkreślił, że skarżący nie uprawdopodobnił istnienia w niniejszej sprawie ustawowych przesłanek wznowienia postępowania. Do ustawowych podstaw wznowienia nie należy sprzeczność ustaleń sądu z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. Nie zachodzi nieważność postępowania z powodu braku należytej reprezentacji ze strony pełnomocnika oraz pozbawienia możliwości obrony swoich praw, bowiem w toku postępowania skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru. Poza tym niniejsze postępowanie dotyczy zasiedzenia, a wskazane przez skarżącego wcześniejsze postępowanie dotyczyło wniosku o rozgraniczenie, nie były to zatem tożsame postępowania. Zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący nie uprawdopodobnił również ujawnienia nowych okoliczności faktycznych i dowodów, które mogły mieć wpływ na wynik postępowania. Możliwość powoływania nowych faktów i dowodów jest ograniczona wyłącznie do tych okoliczności faktycznych i tych środków dowodowych, które istniały w trakcie zakończonego postępowania, ale nie były objęte materiałem sprawy. Taka sytuacja nie dotyczy żadnego z faktów bądź dowodów wskazanych przez skarżącego.

M. N., reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wniósł do Sądu Apelacyjnego za pośrednictwem Sądu Okręgowego zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi, zarzucając naruszenie art. 410 § 2 w związku z art. 130 § 1 k.p.c. Podkreślił, że skoro skarżący nie uprawdopodobnił w sposób należyty

istnienia okoliczności stwierdzających dopuszczalność wznowienia postępowania, Sąd Okręgowy nie powinien był odrzucać skargi o wznowienie postępowania, lecz powinien wezwać uczestnika do wyjaśnienia i uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających dopuszczalność wznowienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., II CZ 74/08, niepubl.). Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 8 listopada 2012 r. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nietrafnie powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., II CZ 74/08, według którego, jeżeli Sąd ma wątpliwości, wznowienia jakiego postępowania skarga dotyczy, powinien wezwać stronę skarżącą w trybie art. 410 § 2 k.p.c. do ich wyjaśnienia i uprawdopodobnienia dopuszczalności wznowienia. Z art. 410 § 2 wynika, że ocena przez sąd dopuszczalności wznowienia może być poprzedzona wezwaniem skarżącego do uprawdopodobnienia okoliczności to stwierdzających. Jego podstawę może stanowić ocena, że okoliczności przytoczone przez skarżącego są niewystarczające do stwierdzenia dopuszczalności wznowienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CZ 168/11, niepubl.). Taka sytuacja jednak nie występuje w niniejszej sprawie. Nie można podzielić poglądu, że to na sądzie rozpoznającym skargę o wznowienie postępowania ciąży obowiązek ustalenia przyczyn wznowienia, a jeśli ich nawet oczywiście nie ma, to mimo to należy wezwać skarżącego do uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających dopuszczalność wznowienia na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CZ 201/11, niepubl.). Bezzasadne byłoby w konsekwencji stanowisko, że zaskarżone postanowienie pozbawiło skarżącego możliwości uprawdopodobnienia wystąpienia okoliczności przemawiających za dopuszczalnością skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. W skardze o wznowienie postępowania skarżący miał bowiem możliwość powoływania okoliczności świadczących o zasadności jego stanowiska, czego jednak nie uczynił (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2007 r., I CZ 105/07, niepubl.).

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).